

ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΤΑΞΟΣΟΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

18

1924

ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΗ ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ * 1969 * RÉIMPRESSION ANASTATIQUE

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ÉDITIONS

ΒΑΣ. Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ

BAS. N. GRÉGORIADES

Ε.Υ.Δ.ΟΣ.Π.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2000

ΤΟ ΥΠ' ΑΡΙΘΜΟΝ ΡΣΤ ΚΑΤΑΛΟΙΠΟΝ

Τὸ ὑπ' ἀριθμὸν ΡΣΤ κατάλοιπον περιέχει τέσσαρα τεύχη, τὰ ἀκόλουθα:

1) Τεύχος ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἑὼν τὰ τρία πρῶτα γεγραμμένα. Τὸ τεύχος τοῦτο περιέχει ἀντίγραφον ἐκ τοῦ Paris. Suppl. gr. 676 φ. 83α (XIV αἰῶνος). Τὸ ἀντίγραφον φέρει ἐπιγραφὴν 1) «Περὶ ἰδιότητος φήσεων παραδόξων ἐκ διαφόρων βιβλίων συλλογή» ("Ἀρχεται «Ἦν τις φησιν ἀτικὴ γραῦς τριάκοντα ὀλκὰς κωνείου ἀκινδύνου προσφερομένη» καὶ τελευτᾷ «ὅς ἐδόκει ἀνθρώπου εἶδωλον προηγεῖσθαι αὐτοῦ διὰ παντός») καὶ 2) «Ἑρμηνεῖαι ὀνομάτων ἐν διαφόροις βιβλίοις κειμένων παρὰ τοῦ Βουλγαρίας ἐκείνου Θεοφυλάκτου συντεθεισαί» ("Ἀρχεται «Ἀρδητὸς ὄρος ἐστὶν ἐν ᾧ τοὺς ὄρκους ἐποιούντο οἱ Ἀθηναῖοι» καὶ τελευτᾷ «Βάταλος δεινὸς καὶ ἐκλελυμένος ἄνθρωπος τῇ διανοίᾳ καὶ τῷ σώματι μαλακὸς καὶ αἰσχρος»).

2) Τεύχος ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων δώδεκα, ὧν τὰ ἕξ μόνον γεγραμμένα. Περιέχει ἀντίγραφον ἐκ τοῦ αὐτοῦ κώδικος, ὅπερ ἀρχεται «Βάταλος δεινὸς καὶ ἐκλελυμένος ἄνθρωπος τῇ διανοίᾳ καὶ τῷ σώματι μαλακὸς καὶ αἰσχρος» καὶ τελευτᾷ «φενακίζειν τὸ ἕξαπατᾶν τοὺς ἀκροωμένους καὶ τοὺς ὄρωντας. Ἀπὸ τοῦ Λουκιανοῦ».

Κατὰ ταῦτα τὸ δεύτερον τεύχος περιέχει τὴν συνέχειαν τῶν ἑρμηνειῶν τοῦ Θεοφυλάκτου Βουλγαρίας.

3) Τεύχος ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων δέκα καὶ ἕξ, ὧν τὰ δέκα καὶ πέντε γεγραμμένα. Περιέχει ἀντίγραφον ἐκ τοῦ αὐτοῦ κώδικος, ὅπερ ἀρχεται «Ἰφικρατίδες κρηπίδες ἀπὸ Ἰφικράτους πολλὴν περὶ τὴν ὑπόδησιν φιλοκαλίαν δεῖξαντος» καὶ τελευτᾷ «Υποπλάκιοι Θῆβαι λέγεται τὸ Ἀτραμύτιον».

Κατὰ ταῦτα τὸ τρίτον τεύχος περιέχει τὰς ἐκ τοῦ Λουκιανοῦ λέξεις ἀποτελοῦν συνέχειαν τοῦ προηγουμένου.

4) Τεύχος ἀποτελούμενον ἐκ σελίδων ἠριθμημένων εἴκοσι καὶ ὀκτὼ ὧν αἱ εἴκοσιν ἑπτὰ γεγραμμένα. Περιέχει ἀντίγραφον ἐκ τῶν δύο προηγουμένων τευχῶν τῶν ὑπ' ἀριθμὸν δύο καὶ τρία, ἀρχεται λοιπὸν «Βάταλος δεινὸς καὶ ἐκλελυμένος ἄνθρωπος» καὶ τελευτᾷ «Υποπλάκιοι Θῆβαι λέγεται τὸ Ἀτραμύτιον». Ἀπὸ τῆς σελίδος

25—27 προσθέτει ὁ Λάμπρος ἐπὶ τὴν ἐπιγραφὴν «Γενικά τινες παρατηρήσεις» γενικάς τινας παρατηρήσεις περὶ τοῦ ἐπ' ἀριθμὸν 1576 Paris. Supl. gr. χειρογράφου, τὰς ἀκολούθους.

Γενικά τινες παρατηρήσεις

Τὸ χειρόγραφόν μας παρουσιάζει τρεῖς ὡς οὕτως εἶπεν γραφάς. α') τὴν τοῦ ἀρχικῶς αὐτῷ γραφαστοῦ β') τὰ ἐρυθρογραφήματα γ') τὰ μεταγενέστερα κερρογραφήματα. Κατ' ἴδιαν αὐταῖ ἐξεταζόμενα παρουσιάζουσι τὰ ἑξῆς.

α'). Ἀπὸ τῆς πρώτης γραφῆς ἐλλείπουσι τὰ ὑπογεγραμμένα ἰῶτα, ὡσαύτως καὶ τὰ εὐφωνικά ν.

Τοὺς τόνους ὡσαύτῃ πρώτον γραφῆς ἐγκατέσπειρεν εἰκῆ καὶ ὡς ἔτυχε καὶ παρὰ τοῖς τῆς ἐγκλίσεως κανόνας. Ὁσαύτως ἀφθόνως καὶ ἐν οὐδέοις ἐγκατέσπειρε καὶ τὰ σημεῖα στίξεως. Τὰ γράμματα ἔγραψεν ἀτελῶς μὴ σύρων ἐντελῶς τὰς γραμμὰς, γράμματά τινα δὲ καὶ παρέλειπε, ἐνίοτε δὲ καὶ φράσεις ὅλας παρέλειπε.

Παρουσιάζει ἰδιοτρόπους τινὰς λέξεων αἴγλας οἷον α α=μοναχοί; καὶ τμήσεις (;) οἷον :

^τ
θανά=θανάτου

^τ
Τιμοκρά=Τιμοκράτης :

^α
ζωγρ.=ζωγράφων;

^γ
καλή=καλήγια;

^λ
εὔτε=εὔτελές (ὅπερ συμπληροῖ ὁ κερρογράφος)
μηλιάρ.=μηλιάριον

Τὸ μέλαν, ὅπερ μετεχειρίσθη ἔχει ἐνιαχοῦ καὶ κερροτέρας ἀποχρώσεις.

β) Ὁ ἐρυθρογράφος πλὴν τοῦ ἐρυθρογραφήματος τῶν κεφαλαίων γραμμάτων ἀσχολεῖται καὶ εἰς τὴν διόρθωσιν τῆς ἀρχικῆς γραφῆς προστιθεὶς ὑπογεγραμμένας, εὐφωνικά ν, τόνους, σημεῖα στίξεως, συμπληρῶν, ὅπου ὁ πρῶτον γραφῆς παρέλειπε νὰ σύρῃ καλῶς τὰς γραμμὰς τῶν γραμμάτων, τὴν ἀτέλειαν ταύτην, συμπληρῶν ὡσαύτως καὶ λέξεις ἀφ' ὧν ἔλειπον γράμματά τινα.

γ) Ὁ κερρογράφος καὶ αὐτὸς διορθοῖ τὴν γραφὴν τοῦ κειμένου προσθέτων που καὶ που ὑπογεγραμμένας καὶ εὐφωνικά ν, προσθέτων ἢ ἀφαιρῶν τόνους καὶ τείνων ἰδίᾳ εἰς σχηματισμὸν ἐκ δύο λέξεων μᾶς οὕτω: τομέν, ἀντὶ τοῦ: τὸ μὲν τοδέ, ἀντὶ τοῦ: τὸ δέ, διατοῦτο ἀντὶ τοῦ διὰ τοῦτο προσθέτων καὶ αὐτὸς σημεῖα στίξεως καὶ διπλασιά-

ζων τὰ ὑπάρχοντα ὡς: ἀντὶ καὶ συμπληρῶν τὰς ἀτελείας τῆς πρώτης γραφῆς, πολλοὶς ὅμοις ὄχι κριτῶς κείμενα συμπληρῶν ἀλλὰ τὰ καλῶς κατὰ τὴν ἀρχαιότεραν γραφὴν γεγραμμένα συμπληρῶν ἐπὶ τὸ εὐχρηνέστερον (ἐξ οὗ δὴνάται ὅτι καὶ εἰκόσθη ὅτι εἶνα μεταγενέστερος.)

Ὁ κριτογράφος μᾶς ὅμοις προσθέτει ἢ ἀφαρεῖ γραμμὰτα χάριν τῆς ὀρθογραφίας διορθοῖ πνεύματα, τόνους, γραμμὰτα, προσθέτει φράσεις ἀλλοκληροῦς ἐν τῇ ὄμ καὶ εἶτι ἄλλο ποιεῖ πρὸς διόρθωσιν τῆς πρώτης γραφῆς.»

Ἄξιον σημειώσεως εἶνε ἐνταῦθα ὅτι ὁ Λάμπρος ἔχει καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ καὶ τρίτῳ τεύχει καὶ ἐν τῷ τετάρτῳ σημειώσει ἀκριβῶς τὰ δι' ἐρωτησῶν καὶ κριτῶν μελάνης γεγραμμένα ἐν τῷ κώδικι ὡς καὶ τὰ διεσφρασμένα καὶ διεξοσμένα. Ἐν τέλει δὲ τοῦ τρίτου καὶ τετάρτου σημειοῖ. «Ἐπειτα ἐν τῇ ὄμ ἐπιγραφὴ περὶ τοῦ μήκους τοῦ πόντου. Ἀρχετα ἐν τῷ κειμένῳ: τὸ μήκος τοῦ πόντου στάδια μύρια χίλια ρ.»

Ἐν δὲ φύλλῳ 89 α «περὶ μέτρων» καὶ εἶτα «περὶ μοδισμοῦ».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω γίνεται δῆλον ὅτι τὸ ἡμέτερον κατάλοιπον περιέχει ἀντίγραφα ἐκ τοῦ κώδικος Paris Suppl. gr 676 φύλλ. 83 α—88 β τριῶν κειμένων. Τῶν κειμένων τούτων τὸ πρῶτον ἦτοι τὸ φέρον ἐπιγραφὴν «Περὶ ἰδιότητος φύσεων παραδόξων ἐκ διαφορῶν συλλογὴ» καὶ ἀρχόμενον «Ἦν τις φησι ἀπακὴ γραῦς τριάκοντα ὀκτὼς κωνεῖον» εἶνε ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ γνωστοῦ ἔργου τοῦ Σέξτου τοῦ Ἐμπειρικοῦ (πρὸβλ. ἔκδ. Bekker A, 81 ἔ).

Τὸ δεύτερον, τὸ φέρον ἐπιγραφὴν «Ἐομνηεῖαι ὀνομάτων ἐν διαφοροῖς βιβλίοις κειμένων παρὰ τοῦ Βουλγαρίας ἐκείνου κερροῦ Θεοφυλάκτου συντεθεῖσαι» καὶ ἀρχόμενον «Ἀρδητὸς ὄρος ἐστὶν ἐνώ τοὺς ὄρκους ἐποιοῦντο οἱ Ἀθηναῖοι» μέχρι τοῦ «φενασίζεῖν τὸ ἔξαπατᾶν τοὺς ἀκροωμένους καὶ τοὺς ὄρωντας» ἀποτελεῖ μέρος τοῦ γνωστοῦ κειμένου «Δικῶν ὀνόματα κατ' ἀλφάβητον» τοῦ ὑπὸ τοῦ Bekker ἐκδιδομένου (Anecdota graeca tom. A' σ. 181 ἔ.). Καὶ τὸ τρίτον τὸ φέρον ἐπιγραφὴν «Ἀπὸ τοῦ Λουκιανοῦ» καὶ ἀρχόμενον «Ἰφικρατίδες κρηπίδες ἀπὸ Ἰφικράτους» εἶνε τὸ γνωστὸν κείμενον, ὅπερ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Συναγωγὴ λέξεων χρησίμων ἐκ τῶν τοῦ Λουκιανοῦ» ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ Bachmann (Anecdota Graeca tom. B σ. 317 ἔ.).

Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων περὶ τὴν καθίστασταν ἐκδοσῶν τῶν ἀνωτέρω κειμένων.